

Vergaderjaar 2025–2026

36 941

Mededeling: Europese strategie voor asiel- en migratiebeheer

A

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL / JBZ-RAAD

Aan de commissaris van de Europese Commissie

Den Haag, 11 mei 2026

De vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad (I&A/JBZ) heeft met belangstelling kennisgenomen van de mededeling COM(2026)45 van de Europese Commissie met de Europese strategie voor asiel- en migratiebeheer, die de beleidskoers voor de komende vijf jaar uitzet. De leden van de fractie van de **BBB** leggen naar aanleiding hiervan in het kader van de politieke dialoog graag de navolgende vragen aan u voor. De leden van de fractie van **JA21** sluiten zich bij de gestelde vragen aan.

1. De leden van de fractie van de BBB lezen in de inleiding van de aan de orde zijnde mededeling dat *«slechts ongeveer een kwart van de personen die geen verblijfsrecht hebben daadwerkelijk het grondgebied van de Unie verlaat»*. Hoeveel personen zonder verblijfsrecht verblijven – volgens de inschatting van de Europese Commissie – nu in totaal op het grondgebied van de Europese Unie?
2. Genoemde leden lezen in de inleiding van de mededeling verder over *«de inzet van migratie als wapen door Belarus en Rusland sinds 2021»*. Wat doet de Europese Commissie, of is zij voornemens te doen, om ervoor te zorgen dat migranten die zo het Uniegebied zijn binnengekomen, (uiteindelijk) naar deze twee landen teruggaan? Wordt deze kwestie in diplomatiek overleg of in onderhandelingen met deze landen besproken?
3. Op welke wijze wil de Europese Commissie bevorderen dat personen die met een toeristenvisum het Uniegebied binnenkomen, maar niet (op tijd) weer weggaan, door autoriteiten wordenesignaleerd en gedwongen toch te vertrekken? Welke instanties zullen met deze taak worden belast en welke middelen en juridische grondslag kunnen daarvoor worden benut? Hoe wil de Europese Commissie die termijnoverschrijding zoveel mogelijk voorkomen?
4. In de aan de orde zijnde mededeling wordt op pagina 3 door de Europese Commissie gesteld dat zij *«op zoek gaat naar innovatieve*

oplossingen en verbeteringen». Welke heeft de Europese Commissie al gevonden? En hoe wil zij er meer verzamelen?

5. Welke sanctiemaatregelen heeft of overweegt de Europese Commissie tegen landen die blijven weigeren migranten terug te nemen die het Uniegebied moeten verlaten? Denkt de Europese Commissie daarbij ook aan de vergaande maatregelen van het blokkeren van vliegverkeer, internetverkeer en/of banktransacties met die landen?
6. Uit welke landen komen veel asielzoekers die later geen verblijfsstatus krijgen en dus moeten vertrekken per vliegtuig uit het Uniegebied?
7. Zijn er derde landen die al lange tijd weigeren een migratiepartnerschap met de Europese Commissie te sluiten? Zo ja, welke?
8. Wat zijn voor de Europese Commissie acceptabele respectievelijk onacceptabele fysieke maatregelen op (de Middellandse) zee om ongewenste migratie (met vaartuigen) feitelijk op de zee grens van het Uniegebied tegen te houden? Is de Europese Commissie bijvoorbeeld bereid onderzoek te doen naar drijvende grensbarrières om vaartuigen feitelijk tegen te houden?
9. De Europese Commissie schrijft op pagina 6 van de aan de orde zijnde mededeling dat *«centra langs de belangrijkste migratieroutes worden opgericht»*. Is de Europese Commissie voornemens daarvoor de lidstaten om beveiligers en andere ondersteuners te vragen? Welke ondersteuning zal daartoe vanuit de Unie of de lidstaten nodig zijn? Welke kosten voorziet de Europese Commissie hiervoor?
10. De Commissie beschrijft op pagina 8 van de mededeling extra maatregelen tegen leiders van criminele organisaties die migranten naar Uniegebied (laten) smokkelen en verhandelen. Ziet de Europese Commissie ook mogelijkheden om hun telefoon- en internetcommunicatie, (e-commerce) aankopen en pakketverzending met het Uniegebied te blokkeren? Kunnen ook maatregelen worden genomen tegen hun familieleden en anderen die profiteren van hun criminele inkomsten? Zo ja, welke zijn dat?
11. Bekend is dat Europese lidstaten aan de buitengrens van het Uniegebied immigranten die hun land zijn binnengekomen in veel gevallen niet in (migratie-)systemen registreren. Wat doet de Europese Commissie om dit zoveel mogelijk wel te laten plaatsvinden en deze lidstaten aan te zetten wel iedere migrant te laten registreren?
12. De Europese Commissie schrijft op pagina 9 van de mededeling over *«het toenemende aantal migranten dat via het Kanaal vanuit Frankrijk naar het Verenigd Koninkrijk wordt gesmokkeld»*. Bereidt de Europese Commissie al maatregelen voor om actie te ondernemen mocht ook smokkel richting Frankrijk, België en/of Nederland ontstaan? Bijvoorbeeld als het migratiebeleid in het Verenigd Koninkrijk veel strenger wordt?
13. In welke Europese lidstaten kunnen politieagenten in hun surveillancewagens nog niet de Europese migratie-informatiesystemen raadplegen, bijvoorbeeld om van een persoon die zij staande hebben gehouden te controleren of deze een verblijfsstatus heeft? Wat doet de Europese Commissie om ervoor te zorgen dat de betreffende lidstaten wel hun politiewagens toegang geven tot deze Europese systemen?
14. De Europese Commissie schrijft op pagina 18 van de aan de orde zijnde mededeling dat wat betreft de vluchtelingen uit Oekraïne lessen getrokken moeten worden *«uit meer dan vier jaar tijdelijke bescherming om een mogelijke toekomstige respons te onderbouwen»*. Welk proces wil de Europese Commissie inrichten om deze lessen te gaan trekken? Aan welke factoren en overwegingen zal daarin aandacht moeten worden besteed?

15. Op pagina 19 van de mededeling schrijft de Europese Commissie: «*de terugkeer van personen die een bedreiging vormen voor de veiligheid zal ook worden versneld*». Aan welke bedreigingen voor de veiligheid denkt de Europese Commissie hier?
16. Met welke landen voert de Europese Commissie nu gesprekken ter uitbreiding van de groep van «*de 24 bestaande EU-overeenkomsten en -regelingen op het gebied van overname met derde landen*» waarover genoemde leden lezen op pagina 21 van de mededeling. Met welke extra landen wil de Europese Commissie de komende jaren ook gesprekken hiervoor gaan voeren? Worden in deze overeenkomsten en regelingen ook afspraken gemaakt over migratie naar overzeese gebiedsdelen van Europese lidstaten, zoals in de Cariben? Sommige lidstaten hebben zelf dit soort afspraken of verdragen met niet-Unielanden. Voert de Europese Commissie gesprekken met deze lidstaten om te proberen hun afspraken of verdragen «te verbreden» tot overeenkomsten voor de hele Unie?
17. Werkt de Europese Commissie aan beleid om vreemdelingen die afgewezen worden voor een verblijfsstatus in bevriende, met de Europese lidstaten vergelijkbare landen – zoals Noorwegen of Canada – niet meer in aanmerking te laten komen voor een verblijfsstatus in Europese lidstaten? Zo nee, waarom niet? Wil de Europese Commissie dit de komende jaren alsnog effectueren? Wil de Europese Commissie ook personen die in bepaalde derde landen veroordeeld zijn voor illegaal verblijf, de toegang tot asielprocedures in de Europese lidstaten gaan ontzeggen?
18. Welke inhoud voorziet de Europese Commissie nu voor de «verordening Europa in de wereld», waarover op pagina 28 van de mededeling melding wordt gemaakt.

De vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad ziet uw beantwoording met belangstelling tegemoet en stelt het op prijs uw antwoord **zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief**, te ontvangen.

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad,
A.W.J.A. van Hattem